

8. Ющенко В. А. Валютне регулювання: [Навч. посібник] / В. А. Ющенко, В. І. Міщенко. – К.: Т-во "Знання", КОО, 1999. – 359 с.
9. UNCTADStat Data Center [Електронний ресурс] // UNCTADStat – Режим доступу до ресурсу: <http://unctadstat.unctad.org/EN/>.
10. The United States-Mexico-Canada Agreement, or USMCA [Електронний ресурс] // USMCA. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://usmca.com>.
11. U.S. Weighs Currency Pact With China as Part of Partial Deal [Електронний ресурс] // Bloomberg. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-10-10/u-s-weighing-currency-pact-with-china-as-part-of-partial-deal?srnd=premium-europe>.

МАРЕНА Т.В.,

к.е.н., доцент

Маріупольський державний університет (Україна)

TRANSFORMATION OF THE SUBJECT STRUCTURE OF WORLD CAPITAL EXPORTS AND IMPORTS

One of the most dynamic forms of international economic relations in a globalized world is the cross-border movement of capital. Cross-border capital flows connect national and regional financial markets into an integrated global financial market, which scales of operations nowadays exceed that of world production, international trade in goods and services and international labor migration. Cross-border movement of capital and redistribution of world's financial resources through the interaction of supply and demand for financial assets are provided by a special mechanism – the global financial market, which also acts as an aggregate of market forms of trading in financial assets [1]. Financial assets as an object of relations between the entities of the global financial market are unevenly distributed between countries and regions of the world economy. The numerous transformations taking place in the global financial system in terms of globalization lead to even more significant shifts in the directions and scales of capital redistribution both in economic and spatial (regional) dimensions.

The uneven distribution of financial assets is primarily reflected in the shifts in the regional structure of net exports and net imports of capital and changes in the role of countries in the international capital movement. In the 90's of the twentieth century, Japan became the major exporter of capital: the country accounted for more than half of the world's capital exports. Another 15% of capital exports were from Taiwan, Hong Kong and China. The explicit dominance of Southeast Asian countries in the exports of capital was associated with the accumulation of the greatest international reserves in these economies. At the beginning of the XXI century, Japan also ranked first in the world in net exports of capital (21% of capital exports in 2003), as it is shown in Table 1.

Table 1

The major net exporters of capital (by share of net capital exports) in 2003-2017

2003		2008		2013		2017	
<i>Country</i>	<i>%</i>	<i>Country</i>	<i>%</i>	<i>Country</i>	<i>%</i>	<i>Country</i>	<i>%</i>
Japan	21.0	China	23.4	Germany	18.1	Germany	19.7
Germany	8.2	Germany	13.3	China	12.5	Japan	13.2
China	7.1	Japan	11.7	Saudi Arabia	8.6	China	11.1
Russian Federation	5.5	Norway	4.8	Netherlands	5.5	Netherlands	5.9
Switzerland	5.0	Russian Federation	4.7	Kuwait	4.8	Taiwan	5.6
Saudi Arabia	4.6	Switzerland	3.6	South Korea	4.7	South Korea	5.3
Taiwan	4.5	South Korea	3.5	Switzerland	4.1	Switzerland	4.5
Norway	4.4	Taiwan	3.5	Qatar	3.9	Singapore	4.1
Singapore	4.3	Netherlands	3.4	UAE	3.9	Italy	3.6
Sweden	3.0	Singapore	2.8	Taiwan	3.8	Thailand	3.4
Other	32.4	Other	25.3	Other	30.1	Other	23.6

Source: calculated and compiled based on data [2]

During the global economic crisis of 2008-2009, Japan lost its status as the major net exporter of capital and in 2013, it accounted for only 2.3% of global capital exports. Alongside it, in 2017, the country restored its status as one of the major net exporters of capital, ranking second (13.2%) after Germany.

In recent years, the toughest competition for the status of the world's major exporter of capital has been observed between Germany and China. By 2012, with a fairly large gap, China ranked first in terms of net exports of capital. In 2012, the shares of China and Germany were almost equal (about 14%). In 2013, Germany, which accounted for more than 18%, came in first place by this indicator, although in 2000-2001 the country's share in world capital exports did not exceed 2%. The country has managed not only to maintain its positions, but also to increase its share in world capital exports, which in 2017 amounted to 19.7%.

In general, an increase in the level of spatial concentration of net exports of capital can be noted: if in 2003 the 10 major exporters provided 67.6% of net exports, in 2017 their aggregate share increased to 76.4%. In regional

dimension, 42.7% of net capital exports of top ten exporters are now provided by Asian countries, and the remaining 33.7% - by Western European countries (for comparison: the shares of the respective regions in net capital exports in 2003 were 36.9% and 20.6% respectively).

At the end of the XX century, the major net importers of capital were the United States, the United Kingdom and Canada, accounting for over 45% of world capital imports. However, since the beginning of the XXI century the major net importer of capital is the USA, whose share is much bigger than the shares of other countries – net importers of capital (Table 2).

Table 2

The major net importers of capital (by share of net imports of capital) in 2003-2017

2003		2008		2013		2017	
Country	%	Country	%	Country	%	Country	%
USA	71.5	USA	41.7	USA	34.2	USA	42.6
UK	4.5	Spain	7.3	UK	7.6	UK	9.4
Australia	4.1	Italy	7.0	Brazil	7.3	Canada	4.6
Spain	3.2	France	3.9	Turkey	5.9	India	4.6
Italy	3.0	Australia	3.7	Canada	5.3	Turkey	4.5
Greece	1.3	Canada	3.6	Australia	4.0	Australia	3.4
Mexico	1.2	Greece	3.5	France	4.0	Argentina	3.0
Other	11.2	Other	29.3	Other	31.7	Other	27.9

Source: calculated and compiled based on data [2]

At the same time, in contrast to net capital exports, decline in spatial concentration of net capital imports is observed: the share of the United States as the major importer of capital decreased from 71.5% in 2003 to 42.6% in 2017. If at the beginning of the analyzed period seven major importers accounted for 88.8% of net capital imports, in 2017 their share decreased to 72.1%.

In the context of regional distribution, 72.1% of net capital imports provided by seven countries in 2017, the American region accounted for 50.2%, the European region – 9.4%, and Asia Pacific – 8% (in 2003 the shares of countries from these regions were 72.7%, 12% and 4.1% respectively). Developing countries are characterized not only by much smaller volumes of net capital imports, but also by the specific structure of capital imports. While in developed countries, a large proportion of financial transactions are various forms of private lending that are associated with higher risk, then more than 60% of capital flows to developing countries have been directed to equity securities transactions.

Thus, in a relatively short period of time, significant changes have occurred in the regional and subjective structure of cross-border capital movements. The factors of such changes are both the objective evolutionary transformations of the global financial system and the shifts caused by the global financial crisis. Transformations of the subjective structure of the international capital movement are also related to the effects of global competition between countries of the world and the corresponding changes in their role in the international markets and in the global financial system.

List of references:

1. Коваленко Ю.М. Структуризація сучасного фінансового ринку / Ю.М. Коваленко // Фінанси України. – 2010. - № 9. – С.91-99.
2. Global Financial Stability Report. – Washington: IMF, 2003-2018. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/GFSR>

SURMANIDZE N.D.,

Doctoral Candidate, Department of International Economics
and History of Economic Doctrines
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University (Georgia)

GEORGIAN FINANCIAL MARKET – A SURMOUNTED OR INSURMOUNTABLE “INSTITUTIONAL TRAP” ?!

Speaking of the “institutional trap” and the ways to overcome it, we are inevitably moving towards the recent reform of the banking and financial sector. When the libertarian approaches of the Georgian government were the main determinant of economic policy in 2006, a regulation was introduced for the microfinance sector, which was supposed to guarantee the accumulation of finances and easy access for the small enterprises and agrarian sector. At that time, two leading microfinance companies, Credo and Finca, appeared on the market. Along with the above-mentioned organizations, a lot of microfinance organizations appeared in the Georgian financial sector that granted credits to such entities, which for some reasons were limited in obtaining loans from banks (poor credit history, lack of collateral, type of activity, etc.).

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (УКРАЇНА)
ПОЗНАНСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)
ТБІЛІСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНЕ ДЖАВАХІШВІЛІ (ГРУЗІЯ)
КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Б.П. ХАЗДЕУ
(РЕСПУБЛІКА МОЛДОВА)
КОМРАТСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (РЕСПУБЛІКА МОЛДОВА)
ГОСПОДАРСЬКА АКАДЕМІЯ ІМЕНІ Д.А. ЦЕНОВА, м. СВІШТОФ (БОЛГАРІЯ)
ДЕПАРТАМЕНТ З ПИТАНЬ ЕКОНОМІКИ МАРІУПОЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ВІДДІЛЕННЯ У м. МАРІУПОЛЬ ДОНЕЦЬКОЇ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВОЇ ПАЛАТИ

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ КРАЇН У СВІТОВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ПОЛІТИКО-ПРАВОВИЙ ПРОСТІР

МАТЕРІАЛИ

VI Міжнародної науково-практичної конференції

22 листопада 2019 р.

*Рекомендовано до друку
Вченою радою економіко-
правового факультету
Маріупольського державного
університету
(протокол № 5 від 20.11.2019 р.)*

Маріуполь, 2019

УДК 339.922 (063)

ББК 65.54я431

Особливості інтеграції країн в світовий економічний та політико-правовий простір: Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, 22 листопада 2019 р.— Укл.: Марена Т.В., Беззубченко О.А., Мітюшкіна Х.С., Захарова О.В., Ніколенко Т.І., Балабанова Н.В., Омельченко Г.П. За заг. редакцією д.е.н., проф. Булатової О.В., д.е.н., проф. Чентукова Ю.І. — Маріуполь: МДУ, 2019. — 153 с.

Конференція присвячена проблемам активізації процесу інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір. В роботі конференції приймають участь науковці, викладачі, фахівці-практики, аспіранти, студенти.

Основні напрями роботи конференції:

- Розвиток інтеграційних процесів в умовах глобального середовища: політико-правовий аспект;
- Розвиток міжрегіональної взаємодії та транскордонного співробітництва в умовах інтеграційних пріоритетів;
- Особливості розвитку зовнішньоекономічних та політичних відносин країн в умовах глобалізації;
- Розвиток міжнародних фінансово-кредитних та валютних відносин в умовах глобалізації та участь країн на світовому фінансовому ринку;
- Інноваційно-інвестиційна діяльність країн у світових координатах розвитку;
- Проблеми міжгалузевої співпраці в умовах глобалізації;
- Забезпечення конкурентоспроможності галузей та регіонів національної економіки;
- Проблеми забезпечення сталого розвитку країн в контексті сучасних світових процесів.

Організаційний комітет конференції ставить перед собою такі задачі:

1. обмін практичними і теоретичними напрацюваннями учасників конференції у сфері вивчення особливостей інтеграції країн у систему світогосподарських зв'язків;
2. розробка напрямів розвитку міжнародних економічних відносин країн світу.

© Автори текстів, 2019 р.
© МДУ, 2019 р.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ

РОЗВИТОК ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА: ПОЛІТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Беззубченко В.О.	Аналіз процесів інтернаціоналізації вищої освіти.....	4
Богатирьов Д.Ф.	Теоретичні основи та фактори міжнародної економічної інтеграції.....	5
Булатова О.В., Зайковський О.С.	Сучасні тенденції розвитку інтернаціоналізації вищої освіти.....	7
Дресвяннікова В.Д.	Деякі питання щодо визначення сутності поняття «інтеграція».....	8
Івакіна В.А.	Основні напрямки діяльності економічної і соціальної ради ООН (ЕКОСОР).....	10
Карпінський Б.А., Гасюк Р.В.	Управлінська доктрина програмно-цільового забезпечення інтеграції соціально-економічного потенціалу прикордонних територій на засадах державотворчого патріотизму нації.....	11
Макогон Ю.В., Махно Т.М.	70 років непростого шляху інтеграції Китаю у глобальний світовий простір.....	14

СЕКЦІЯ

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ТА ПОЛІТИЧНИХ ВІДНОСИН КРАЇН В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Балабанова Н.В.	Особливості здійснення політики протекціонізму у сучасному світі.....	16
Беззубченко Ю.Я.	Вплив глобалізації на розвиток світогосподарських відносин.....	18
Галюк Т.С.	Україна на світовому ринку товарів.....	20
Gogitidze E.	Development tendencies of the trade relations between Georgia and Turkey.....	22
Гулько К.В.	Перспективи розвитку світової економіки.....	23
Дмитренко О.В.	Участь України у міжнародних міграційних процесах.....	25
Єрґакова В.В.	Особливості розвитку економіки Швейцарії в умовах глобалізації.....	28
Канна Д.О.	Розвиток України в умовах глобалізації.....	29
Каргаполова А.Р.	Особливості розвитку зовнішньоекономічних відносин США в умовах глобалізації.....	31
Карпенко О.І., Федоров Е.В.	Вплив процесів глобалізації на тінізацію економіки.....	32
Ларіна Д.Є.	Особливості впливу торговельної війни на світовий економічний розвиток з огляду американо-китайських протиріч.....	33
Непокрита В.І.	Особливості розвитку зовнішньоекономічних відносин Японії в умовах глобалізації.....	35
Пустова В.А.	Зовнішньоекономічна діяльність України в умовах глобалізації.....	38
Putkaradze R.	The EU Candidate Countries and Georgia.....	40
Стребкова Є.К.	Специфіка економічного розвитку північної Кореї та процеси глобалізації світової спільноти.....	41
Samadashvili A.	Free trade agreement between Georgia and the European union in terms of integration process.....	43
Тимофіїв Д.О.	Сутність та причини міжнародної міграції трудових ресурсів.....	45
Тряскіна К.Е.	Економічна складова угоди про асоціацію між Україною та ЄС.....	47
Усова В.В.	Особливості формування та стан платіжного балансу України.....	49

СЕКЦІЯ

РОЗВИТОК МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ТА ВАЛЮТНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА УЧАСТЬ КРАЇН НА СВІТОВОМУ ФІНАНСОВОМУ РИНКУ

Василенко А.А.	Валютний пакт між США та Китаєм як форма трансконтинентального валютного регулювання.....	51
Марена Т.В.	Transformation of the subject structure of world capital exports and imports.....	53
Surmanidze N.D.	Georgian financial market – a surmounted or insurmountable “institutional trap” ?!.....	54
Перонко А.М.	Удосконалення науково-методичних підходів до оцінки боргової безпеки України....	56
Полуєтков Р.В.	Сучасні особливості розвитку світового фондового ринку.....	57
Пшегоцька Т.А.	Функціонування фондового ринку України та його особливості.....	60

Хмелевська Є.Р	Порівняльна характеристика підприємств ПУМБ та ПАТ КБ «Приватбанк».....	62
Шабельник Т.В., Шабельник М.М.	Напрями розвитку регулювання структури грошової маси в Україні.....	64

СЕКЦІЯ

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ КРАЇН У СВІТОВИХ КООРДИНАТАХ РОЗВИТКУ

Беззубченко О.А., Ликова Г.Є.	Інвестиційна діяльність транснаціональних корпорацій.....	67
Божко В.О.	Формування інноваційних пріоритетів розвитку світової економіки.....	68
Буковська М.Є.	Транснаціональний бізнес в умовах цифрової економіки.....	70
Гнідіна В.С.	Розвиток національної інноваційної системи України в контексті забезпечення економічної безпеки.....	72
Голубчикова Д.Р.	Аналіз сучасних світових тенденцій міжнародного інвестування.....	74
Кривонос О.М.	Еволюція розвитку транснаціональних корпорацій.....	75
Лавчі О.О.	Особливості інвестиційного співробітництва України з європейським союзом.....	77
Ле Хонг Чау Лонг	Роль та сучасний стан іноземних інвестицій в економіці України.....	79
Сагірова Г.С.	Оцінка галузевих зрушень у інвестиційному розвитку України.....	81
Склярова Т.С.	Місце України на світовому ринку інноваційних технологій.....	83
Шабада Ю.Е.	Особливості інноваційного розвитку світової економіки.....	85

СЕКЦІЯ

ПРОБЛЕМИ МІЖГАЛУЗЕВОЇ СПІВПРАЦІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Атаманчук З.А.	Міжнародний туризм як каталізатор економічного розвитку.....	89
Воробйов О.Ю.	Проблеми міжгалузевої співпраці в умовах глобалізації.....	91
Григор'єва І.В.	Особливості розвитку машинобудування в умовах глобалізації.....	93
Гурко А.С.	Роль хімічної промисловості в світовій економіці в умовах глобалізації.....	95
Донда А.А.	Розвиток морського транспорту під впливом глобалізаційних процесів.....	97
Коломієць Б.Р.	Вплив глобалізації на розвиток сільського господарства.....	98
Lomidze N.	Franchise in Georgia.....	99
Олішевкіна Л.В.	Тенденції розвитку машинобудування України.....	100
Пор'яз Т.Є.	Світовий ринок сільськогосподарської продукції: сутність та структура.....	101
Рула І.В.	Участь України на світовому ринку туристичних послуг.....	103

СЕКЦІЯ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ГАЛУЗЕЙ ТА РЕГІОНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Афанасьєва Н.С.	Книгоиздательство и книгораспространение: проблемы и перспективы отраслей...	105
Бабенко В.В.	Залежність економічного зростання від кваліфікації майбутніх спеціалістів.....	107
Бородай А.Е.	Вплив соціальних факторів на ефективність виробництва.....	109
Гозієв А.О., Рубцов В.В.	Оцінка конкурентних відносин у телекомунікаційній галузі.....	110
Дмитренко О.В.	Проблеми та перспективи розвитку підприємництва в Україні.....	112
Іванова І.М.	Аналіз конкурентоспроможності національної економіки України.....	114
Кислова Л.А.	Стратегія як ключова компонента стратегічного управління.....	116
Отченашенко І.А.	Оцінка рівня зовнішньоторговельної складової економічної безпеки країн.....	118
Shaburishvili SH.T., Udesiani KH.G.	Quantitative and qualitative parameters of small and medium business in Georgia.....	120
Хачко М.Г.	Теоретичні аспекти формування демографічної безпеки країни.....	121
Чентуков Ю.І., Марена Т.В.	Higher education internationalization impact on university competitiveness.....	123
Шатов М.В.	Конкурентоспроможність українських компаній в умовах транснаціоналізації.....	124
Юшина Г.В.	Промисловий потенціал України.....	126

**СЕКЦІЯ
ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ КРАЇН В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ СВІТОВИХ
ПРОЦЕСІВ**

Ашимова Т.С., Біатова А.А.	Проблема забезпечення сталого розвитку в умовах глобалізації.....	128
Ашимова Т.С., Конопльова В.О.	Екологізація економіки України в умовах сталого розвитку.....	129
Біатова А.А., Конопльова В.О.	Стратегія сталого еколого-соціально-економічного розвитку.....	131
Бойко К.С.	Економічна та екологічна доцільність відмови від пластикових пакетів та впровадження сортування побутових відходів у місті Маріуполі.....	133
Захарова О.В.	Сталий розвиток міст в системі економічної безпеки України в умовах нестабільності.....	134
Іванова В.В., Грицик В.В.	Значення та можливості зеленої енергетики у вирішенні екологічних проблем людства.....	136
Іванова В.В., Овчеренко О.С.	Роль енергозбереження в забезпеченні сталого розвитку.....	137
Карпінський Б.А., Шевців А.Б.	Стратегіологія сталого розвитку економіки в умовах децентралізації з позиції кількісної домінанти державотворчого патріотизму нації.....	140
Мітюшкіна Х.С.	Туризм в умовах сталого розвитку.....	142
Пастернак О.М., Лазаренко Д.Т.	Забезпечення сталого розвитку в контексті кліматичних змін.....	143
Черніченко Г.О., Беспалов С.І.	Деякі питання формування ідеї сталого розвитку.....	145
Ніколенко Т.І.	Роль тнк у сучасних міжнародних інвестиційних процесах.....	147
Мацука В.М.	Стратегічні напрями розвитку міжнародного туризму в Україні.....	149